

(1100) “ बर्ह प्राधान्ये ” (I-भ्वादिः-638. सक. सेट्. आत्म.)
 बर्हकः-र्हिका, बर्हकः-र्हिका, विबर्हिषकः-षिका, बाबर्हकः-र्हिका ;
 इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि भौवादिकगर्हितवत् (385) ज्ञेयानि ।
¹बर्हः, ²बर्हिणः, ³बर्हकः इमानि रूपाण्यधिकान्यत्रेति विशेषः ।

(1101) “ बर्ह हिंसायाम् ” (X-चुरादिः-1665. सक. सेट्. उभ.)
 बर्हकः-र्हिका, विबर्हयिषकः-षिका, बर्हयिता-त्री, विबर्हयिषिता-त्री ;
 इत्यादीनि सर्वाणि रूपाणि चौरादिकगर्जयतिवत् (378) बोध्यानि । क्विपि
⁴बट्-बड्-बहौ-बर्हः ; ^Aअनिबर्हणीयम् ।

(1102) “ बर्ह भाषार्थः ” (X-चुरादिः-1770. सक. सेट्. उभ.)
 आस्वदीयः ।

‘ वृद्धौ भाषार्थविषये बृंहयेद् बर्हयेदिति ॥ ’ (श्लो. 198) इति देवः ।
 बर्हकः-र्हिका, विबर्हयिषकः-षिका, बर्हयिता-त्री, विबर्हयिषिता-त्री ;
 इत्यादीनि सर्वाणि रूपाणि चौरादिकग्रासयतिवत् (439) बोध्यानि ।

(1103) “ बल प्राणने धान्यावरोधने च ”

(I-भ्वादिः-840. सक. सेट्. पर.) ज्वलादिः ।

प्राणनम् = जीवनम् । धान्यावरोधनम् = कुसूलादिव्यापारः । प्राणनेऽकर्मकः,
 धान्यावरोधने सकर्मकः ।

बालकः-लिका, बालकः-लिका, विबलिषकः-षिका, बाबलकः-लिका ;

1. बर्हते = प्राधान्येन सर्वेष्ववयवेषु वर्तते इति बर्हः = मयूरादीनां शिखण्डकः ।
 पचाद्यच्चि रूपमेवम् ।
2. ‘ फलबर्हाभ्यामिनच् वक्तव्यः ’ (वा. 5-2-122) इति मत्वर्थीय इन्च्प्रत्ययः ।
 बर्हिणः = मयूरः ।
3. आशिषि गम्यमानायाम् ‘ आशिषि च ’ (3-1-150) इति वुर् । बर्हताम् इत्याशिषि
 गम्यमानायामयं प्रत्ययो भवतीति ज्ञेयम् ।
4. ‘ रात् सस्य ’ (8-2-24) इति नियमात् हकारस्य संयोगान्तलोपो न । हकारस्य
 पदान्तनिमित्तके ढत्वे, चत्वेविकल्पे च रूपमेवम् ।
- A. ‘ अम्लेच्छलोकसहिते सदसीह तस्मात्
 को ब्रूसयिष्यति शिशुनिबर्हणीयम् ॥ ’ धा. का. 3. 30.